

# Docentenhandleiding



# Inhoudsopgave

## Voorwoord

### **I Informatie voor de leerkracht blz. 4**

- Over Schippers&VanGucht
- Korte inhoud van de voorstelling
- Het lesmateriaal en de koppeling met de leerlijn literatuur uit de Culturele Ladekast, de doorlopende leerlijn cultuureducatie
- Het boek Held op Sokken van Bette Westera

### **II Ter voorbereiding blz. 6**

- Lessuggestie 1: Held op Sokken?
  - De brief van Roderik
  - Het klassengesprek
  - Een hart onder de riem voor Roderik
- Extra opdracht: Maak je eigen ridder
- Lessuggestie 2: Het voorgesprek. Met behulp van o.a. Literatuureducatievragen

### **III Na de voorstelling blz. 15**

- Lessuggestie 3: Nabespreken van de voorstelling
- Extra opdracht: De ridders schitteren in een eigen voorstelling
  - Zelf een voorstelling maken in stappen
  - Ruimte geven aan het creatieve proces
  - Tips

## Nawoord

## Voorwoord



Binnenkort bezoek je met de klas de voorstelling *HELD OP SOKKEN*.

De belangrijkste redenen voor het aanbieden van dit lespakket zijn:

- werken aan literatuureducatie
- het wekken van de nieuwsgierigheid bij de kinderen voor wat er komen gaat
- het plezier waarmee kinderen naar de voorstelling kijken en luisteren te vergroten
- de gezamenlijke beleving van de voorstelling bij de kinderen te vergroten

De voorstelling maakt o.a. deel uit van het Cultuurmenu De Ontdekking in Breda en is opgenomen in de leerlijn literatuur uit Culturele Ladekast, de doorlopende leerlijn cultuureducatie.

De kinderen werken aan: het receptief, creërend, reflectief vermogen, taal-, beeldende, muzikale en sociaal emotionele vorming; leren samenwerken en presenteren.

Mocht je naar aanleiding van de voorstelling en/of het materiaal vragen of opmerkingen hebben, dan horen wij dat graag. Wij zijn bereikbaar bij Schippers&VanGucht ( 0624121070 ) en via [info@schippersenvangucht.com](mailto:info@schippersenvangucht.com)

We wensen je veel plezier met de voorbereiding!  
Namens Schippers&VanGucht

Jellie Schippers  
Myriam van Gucht

Schippers&VanGucht  
Speelhuislaan 158  
4815 CJ Breda

# I Informatie voor de leerkracht

## Over Schippers&VanGucht

**Schippers&VanGucht is een theatergezelschap gevestigd in Breda. Sinds september 2013 werken we vanuit de Watertoren aan de Speelhuislaan. De afgelopen 10 jaar hebben wij, regisseur Jellie Schippers en vormgever Myriam van Gucht, samen voorstellingen gemaakt bij verschillende theaters, gezelschappen en productiehuizen. Wij reizen van Amersfoort tot Antwerpen en van Moskou tot Maastricht met hartverwarmende voorstellingen voor jong én oud.**

Met educatieve projecten zitten we onze doelgroep dicht op de huid. Op deze manier zorgen we ervoor dat een voorstellingsbezoek geen vluchtige ontmoeting is maar een ervaring wordt die beklijft. Binnen onze educatieve projecten zoeken we naar een vorm om de eigen beleving te stimuleren, kinderen te helpen reflecteren en zo de thematiek te verwerken.

Schippers&VanGucht maakt beeldend theater. Daarom starten de workshops ook met beeld en vormgeving: via het spelen met materialen belanden ze bij theater. Schippers&VanGucht wil kinderen uitdagen om te gaan spelen en te fantaseren. We hopen dat ze opnieuw gaan kijken naar de wereld om hen heen, los van alle kant en klare beelden en verhalen die hen worden voorgeschoteld door de gecommercialiseerde kindercultuur. Wij willen hen met een frisse blik laten kijken naar de werkelijkheid en van daaruit hun eigen vindingrijkheid en fantasie aanspreken.

### **Korte inhoud van de voorstelling HELD OP SOKKEN.**

*Held op Sokken* is een ontwapenend verhaal met muziek over hedendaagse ridders en prinsessen en een held op sokken.

Alle jongens rennen uitgelaten over het schoolplein, vol energie trekken ze ten strijde. Maar wat doe je als je niet mee mag spelen? Draken verslaan, prinsessen uit torens bevrijden, op de vuist gaan met ridders uit een vreemd en vijandig land – dat is er voor Roderik allemaal niet bij. Maar laat hij nu net iets kunnen waarmee hij alle andere ridders aftroeft.

De voorstelling *Held op Sokken* is gebaseerd op het gelijknamige kinderboek van Bette Westera. Schippers&VanGucht bewerkte dit prachtige prentenboek over persoonlijke ontwikkeling tot een beeldende schoolvoorstelling voor kinderen vanaf 5 jaar. De voorstelling is kleinschalig en bijzonder flexibel te programmeren, maar draagt desalniettemin de poëtische en beeldende kracht die zo kenmerkend is aan de makers. Een verteller gekleed als middeleeuwse jonkvrouw met stoppelbaard omvat in zijn kostuum een wereld vol draken, prinses, prinsessen en gehaktballen. Met behulp van een in de rok ingebouwde Kamishibai (minitheatertje) en poppen wordt het jonge publiek meegenomen in de magie van theater. De voorstelling speelt bij voorkeur in een intieme setting in klaslokalen op scholen en kan uitgebreid worden naar een grotere setting met live muziek in theaters.

### **Lesmateriaal**

De leraar ontvangt deze docentenhandleiding met daarin een voorbereidings- en verwerkingsles, aangevuld met lessuggesties. Deze suggesties maken een verbinding naar het zelf ontwerpen en creatief denken met bijbehorende kerndoelen en de culturele vermogens uit De Culturele Ladekast, de doorlopende leerlijn cultuureducatie. De lessen nemen niet veel tijd in beslag en je kunt zelf kiezen welke lessuggesties je wilt uitvoeren.

## Aanwijzingen

- Het educatieve programma beslaat ongeveer 120 minuten.
- De aanvullende lessuggesties kunnen met gemak in een dagdeel behandeld worden, maar indien gewenst ook uitgebreid naar twee dagdelen. Natuurlijk kun je zelf bepalen hoe uitgebreid je deze suggesties wilt verwerken.
- Je kunt een hoekje van de klas inrichten met de poppen en het decor dat door de kinderen gemaakt is.

## Het boek Held Op Sokken van Bette Westera

Natuurlijk kan het boek Held Op Sokken in de klas voorlezen geworden. Maar voor het bezoeken van de voorstelling, is het niet nodig om het boek gelezen te hebben.

Auteur(s) Bette Westera, Thé Tjong-Khing (illustrator)

Uitgeverij Gottmer / 2013

Aantal pagina's 28 p.

ISBN 9789025749996

Genre Prentenboek



Held op Sokken werd in 2014 bekroond met een Zilveren Griffel.

Uit het jury rapport:

In gepaard rijmende, vrolijk huppelende versregels vertelt Bette Westera het verhaal van Roderik van Hulst tot Aerdenhout. Een geestig heldendicht met zorgeloze anachronismen.

De geitenwollen sokken dragende Roderik is aanvankelijk het Lulletje Rozenwater, dat zijn tijd besteedt aan bloed van dode draken opdweilen, harnassen poetsen, paarden beslaan en aardappels schillen. Roderik is de ridder zonder baard, die schril afsteekt tegen de koene en snoevende ridders om hem heen – de één nog dapperder dan de ander – die allen mannen met baarden zijn. Stuk voor stuk drakenjagers, elk bestemd voor een imposant standbeeld en een ereplaats in de Kronieken.

Toch is het juist de baardloze Roderick die met de eer gaat strijken. Ridder Roderik is namelijk ook een keukenprins, die van drakenvlees de heerlijkste gehaktballen draait 'De jonkvrouw nam een slok wijn en zei: "Toch is het gek. Jij hebt de draak ontdekt, nietwaar, en uit zijn hol gedreven.

En jij hebt hem gevangen, met gevaar voor eigen leven. Jij hebt hem hiernaartoe gesleept en jij hebt hem bewaakt, maar wie heeft er nu eigenlijk gehakt van hem gemaakt?" 'De schone jonkvrouw kiest Roderik als haar bruidegom: 'Dat was het eind van het diner en van de middeleeuwen:

De baarden raakten uit. Ze waren zelfs een tijd verboden. Maar geitenwollen sokken bleven eeuwen in de mode.'

Held op sokken is een humoristisch verhaal over de zegevierende antiheld, waarin de taal zingt dankzij rijm en ritme. Het boek is even geestig als schitterend geïllustreerd door meester-illustrator

Thé Tjong-Khing. En wat is het een feest om dit boek voor te lezen! neemt als voorlezer vanzelf de dubbelrol aan van minstreel en hofnar.

## II Ter voorbereiding

### Opdracht 1: Held op sokken?



#### **Benodigheden: de brief van Roderik**

**Doel:** kinderen laten nadenken over wat een held is. Kun je ook indruk op iemand maken als je niet heel dapper en sterk bent?

**Culturele leeropbrengst:** Reflecterend en analyserend vermogen.

#### **Verbinding met de voorstelling:**

Introductie op een hoofdpersonage dat niet de klassieke held is. Hij is zelfs bang en durft niet mee te vechten met de stoere ridders. Hij blijft liever alleen thuis ook al moet hij dan alle klusjes doen.

#### **1. De brief**

Lees de brief voor aan de klas en laat deze rondgaan en bekijken.

#### **Lessuggesties:**

#### **2. Klassengesprek**

De leerlingen leren zich naar vorm en inhoud uit te drukken bij het geven en vragen van informatie, het uitbrengen van verslag, het geven van uitleg, het instrueren en bij het discussiëren.

In de vorm van een kringgesprek of groepsgesprekjes kunnen jullie twee vragen centraal stellen:

- 1) *De Ridders:* Hoe ziet een ridder eruit? Wat moet je allemaal kunnen om een echte ridder te zijn?
- 2) Wanneer ben je een held? Zijn ridders helden?
- 3) Kun je een bange held zijn?

#### **3. Een hart onder de riem steken**

De leerlingen leren naar inhoud en vorm teksten te schrijven met verschillende functies, zoals: informeren en plezier verschaffen.

Schrijf samen, of ieder kind voor zich, een brief(je) terug aan Roderik.  
Tijdens de *planfase* denken de kinderen, onder begeleiding van de leraar of samen met groepsgenoten, na over vragen als: Voor wie schrijf ik? Waarom schrijf ik? (schrijfdoel) Wat schrijf ik?

Schrijfdoelen zijn:

1. Roderik een hart onder de riem steken omdat hij niet zo dapper is als de andere ridders. (plezier verschaffen)
2. Roderik vertellen dat ze zelf ook wel eens bang zijn en niet durven doen met anderen. (informereren)
3. Antwoorden op Roderik zijn vraag: hoe kan hij, als bange ridder, toch indruk maken op de jonkvrouw?

**Let op:** Het is van belang dat de kinderen plezier hebben in het schrijven, het gaat niet om spelling.

**Extra:** Je kunt de kinderen illustraties/ tekeningetjes bij de brief laten maken, gebruik als voorbeeld de brief van Roderik.

Verstuur de brief aan Roderik. Dit hoeft niet daadwerkelijk, maar de kinderen moeten wel denken dat de brief is verstuurd. Wanneer u de brieven bewaard mag u ze op de dag van de voorstelling aan de acteur geven. Hij verwerkt ze dan subtiel in de voorstelling.

*TEKST uit Held op Sokken over verschillende ridders:*



*Roderik: Er woonde eens een ridder in een Middeleeuws kasteel.  
Hij had geen baard. Die baard was blijven steken in zijn keel.*

*Nu hadden in de Middeleeuwen alle ridders baarden.  
Die hoorden ze te hebben, net als harnassen en zwaarden.*

*Dus iedereen in het kasteel was even zwaar behaard,  
alleen die ene ridder niet, die ridder zonder baard.*

*De ridder met de bruine baard won altijd elk toernooi,  
dus elke jonkvrouw in het land vond bruine baarden mooi.*

*De ridder met de blonde baard hield niet van vreemde ridders,  
hij joeg ze weg, met paard en al. Ook hij had veel aanbidders.*

*De ridder met de grijze baard van wel een meter lang,  
was dapper en doortastend en voor bijna niemand bang.*

*De ridder met de rode baard was goed in draken doden,  
dus rode baarden waren toen ontzettend in de mode.*

*De ridder met de pluizen baard was klein, maar onbevreesd  
en onvoorstelbaar goed met zwaarden, altijd al geweest.*

*De ridder met de zwarte baard was sterk en vocht voor twee.*

*En ridders zonder baarden dan? Tellen die niet mee?*

## Opdracht 2 Maak je eigen ridder



**Benodigheden:** oude melkpakken, plakband, stift, etc  
**Doel:** De leerlingen indirect laten kennis maken met een personage uit de voorstelling.  
**Culturele leeropbrengst:** Creërend vermogen

### Verbinding met de voorstelling:

- In de voorstelling speelt Roderik met zelfgemaakte ridder poppen. Hij gebruikt ze om zijn verhaal aan de kinderen te vertellen.

### Rommel

Niet alles is wat het lijkt. Niet alle helden zijn dapper en niet alles wat niet meer gebruikt wordt is rommel. Zelfs van afval kun je een hele mooie ridder maken.

Verzamel samen lege melkpakken, potjes, rietjes, waterflesjes, blikjes, etc. Vergeet niet om voordat je ermee aan de slag gaat de spullen even schoon te spoelen onder de kraan. En leg alles samen met wat elastieken, plakband, scharen, stiften en ander knutselmateriaal wat voor handen is, op een grote tafel.

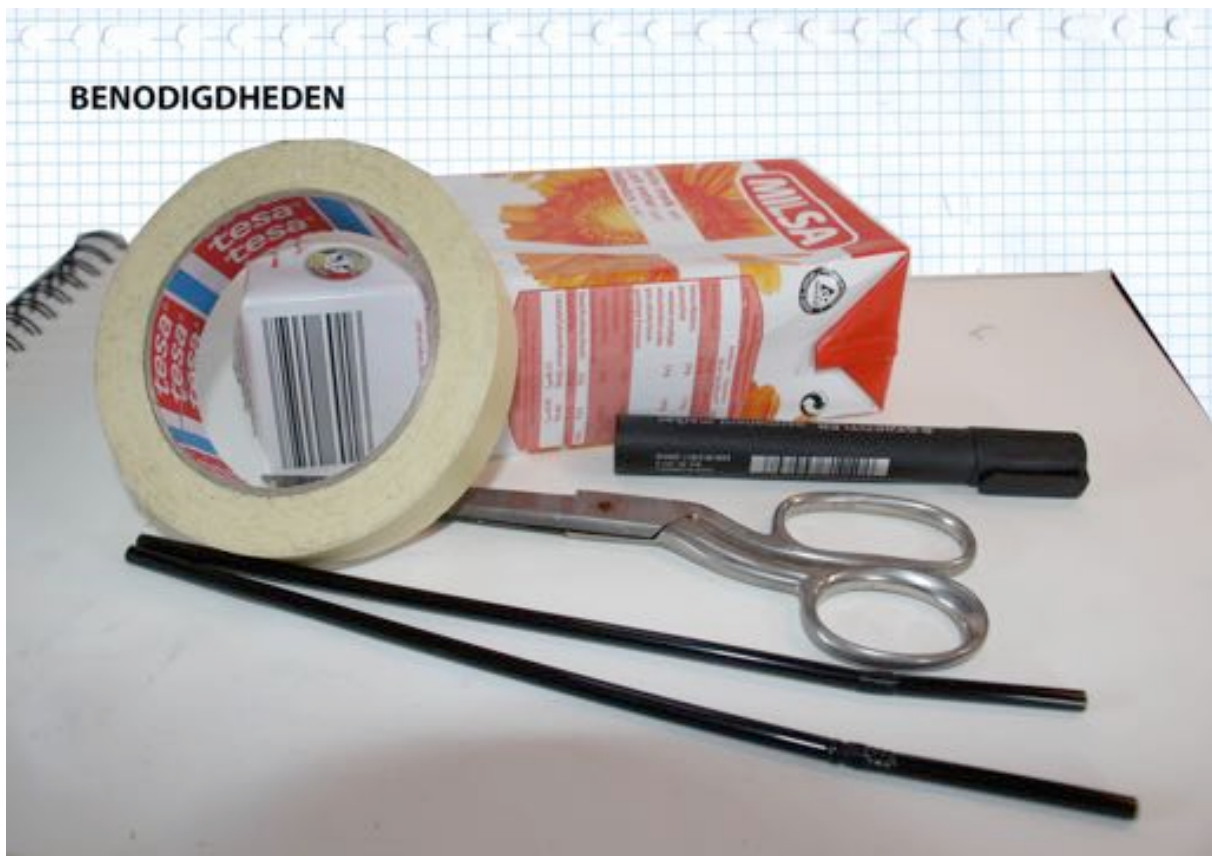


Onder begeleiding van de leerkracht maken de kinderen zelf een ridder van afvalmateriaal. Ze mogen zelf kiezen wat voor ridder het wordt. Want er zijn heel veel verschillende soorten ridders. Het is dus helemaal niet nodig dat je ridder eruit ziet zoals andere ridders. Iedereen mag zelf verzinnen wat voor ridder hij of zij maakt en hoe deze ridder eruit ziet.

**Let op:** Het is van belang dat kinderen hun eigen versie van een ridder maken. De ridder hoeft niet realistisch te zijn of te kloppen met een historische ridder. Moedig ze aan om een eigen ridder te maken met een eigen talent.

De leerlingen leren met zorg om te gaan met materiaal. Afval is niet altijd nutteloos. Als je je fantasie gebruikt kun je er nog hele mooie dingen van maken.

**Voorbeeld:** Hieronder zie je ter inspiratie hoe vormgever Myriam zelf een ridder knutselt. Je kunt deze stappen volgen wanneer je de leerlingen op gang wilt helpen met het knutselen.



## KNIPPATROON VOORKANT MELKPAK



NIET DOORKNIPPEN, LOOPT DOORAAAN ACHTERKANT PAK

## KNIPPATROON ACHTERKANT MELKPAK



NIET DOORKNIPPEN, LOOPT DOORAAAN ACHTERKANT PAK



### 1. TEKEN DE DELEN OVER ZOALS OP KNIPLAN



### 2. KNIIP DE DELEN UIT



### 3. TAPEN VAN DE ONDERDELEN



- \*TAPEN ZIJKANT LIJFJE
- \*TAPEN ZIJKANT HELM (BINNENSTEBUITEN)
- \*OPROLLEN EN TAPEN STAARTJE
- \*TAPEN ACHTERLUFJE PAARD
- \*SAMENTAPEN ONDERSTE PUNTEN OREN
- \*TAPE KLAARHANGEN HELM OOGSTUK

#### 4. VOUWPLAN PAARD



- \*VOUW PUNT 1. NAAR BINNEN
- \* PLAK OORTJES AAN DE ZIJKANT



- \*VOUW PUNT 2. NAAR BINNEN
- \*BRENG PUNTEN 3 NAAR ELKAAR EN PLAK ZE VAST MET TAPE.



- \*VOUW HET NEKJE MODI NAAR BOVEN
- \*ROL HET STAARTJE OP EN PLAK HET ACHTER AAN HET LUIFJE.

#### 5. SAMENSTELLEN RIDDER



- \* STEEK SATEPRIKKER DOOR HET GAATJE ACHTER AAN DE RUG VAN HET LUIFJE DOOR DE OPENING VAN HET MELKPAK WAT HET NEKJE VAN DE RIDDER IS.
- \*PLAK EEN KARTONNETJE AAN DE PRIKKER. PLAK DE PRIKKER IN DE HELM.
- 8 PLAK HET OOGSTUK OP DE HELM
- \* ZET DE HELM OP HET NEKJE EN KORT DE SATEPRIKKER IN TOT 10CM ACHTER HET LUIFJE.





### Lessuggestie 3 – Het voorgesprek



**Benodigheden** geen

**Doel:** Voorbereiding op de voorstelling, nieuwsgierigheid opwekken voor dat wat komen gaat.

#### **Naar het theater**

Bespreek met de klas dat jullie naar de theatervoorstelling *Held Op Sokken* gaan kijken.

Jullie kunnen de trailer van de voorstelling via onze website [www.schippersenvangucht.com](http://www.schippersenvangucht.com) bekijken op het digibord.

Vraag de kinderen of ze wel eens naar het theater gaan. Wat voor voorstelling(en) hebben ze gezien? Hoe vonden ze dat? Vandaag gebeurd er iets bijzonders. Er komt een acteur in hun klas om de voorstelling te spelen!

We hebben gemerkt dat het goed werkt als de docent voorafgaand aan het theaterbezoek de theaterregels en de 'theaterattitude' uitlegt. Er zijn er een aantal *spelregels* waar alle bezoekers zich aan houden. Die zijn handig om te weten:

#### **Kijken**

- De voorstelling speelt in de klas of op het schoolpodium. Jullie zitten in een grote kring rond de acteur en het decor. Het is de bedoeling dat je tijdens de voorstelling blijft zitten.
- Tijdens de voorstelling wordt er gezongen en de acteur stelt vragen en soms mag je zelfs even meespelen. Natuurlijk mag je antwoorden wanneer je iets gevraagd wordt en lachen of meezingen als je zin hebt. Maar het niet de bedoeling dat je tijdens de voorstelling met de vriendjes over andere dingen gaat praten.

#### **Toilet**

- Tijdens de voorstelling kan je niet naar het toilet, dat stoort namelijk. Zorg ervoor dat je van tevoren (op school) al geweest bent.

#### **Mobiele telefoons**

- Mobiele telefoons moeten worden uitgezet. Ze kunnen leiden tot technische complicaties en het geluid verstoort de voorstelling.

#### **Attitude**

Wie televisie is gewend zal bij theater in eerste instantie aan het tempo moeten wennen. Er zijn geen snel gemonteerde camerawisselingen, wel taal, spel en muziek met een eigen dynamiek. Er kan niet gezapt worden als het beeld even verveelt, en op alles reageren stoort medekijkers. Dat kan wennen zijn, zeker voor leerlingen zonder theaterkijkervaring. Als jij geconcentreerd kijkt, kan een acteur zich helemaal focussen op zijn spel en gaat dus beter spelen. Als er onrust is en in de zaal gekletst wordt, commentaar gegeven wordt, kunnen de spelers zich minder goed concentreren en wordt de voorstelling minder goed. Theater is een wisselwerking tussen acteurs en publiek. Het publiek en de acteurs maken samen de voorstelling. Hoe beter het publiek, hoe beter de voorstelling, des te meer plezier voor het publiek, en dus ook voor de spelers. Kortom: Hoe meer respect en aandacht jij als publiek aan een voorstelling geeft, hoe beter de voorstelling wordt.

*Wij vragen jullie in de klas tijdens de voorstelling minimaal één begeleider per klas te voorzien en deze tussen de kinderen in te laten plaatsnemen.*

### III NA DE VOORSTELLING

#### 1. Nabespreken van de voorstelling

Geef de gelegenheid aan de kinderen om te reageren op wat ze gezien, gehoord en gedaan hebben. Bespreek met de kinderen wat ze nog weten van de voorstelling. Bij een nabespreking is het van belang om veel open vragen te stellen.

#### 2. De ridders schitteren in een eigen voorstelling.



Zelf een kort toneelstukje bedenken met de geknutselde ridders is helemaal niet moeilijk.

#### **Reflecterend vermogen, Samenwerken en presenteren.**

De leerlingen geven aan wat de voorstelling voor hen heeft betekend of wat ze ervan hebben geleerd. Mondeling of schriftelijk. De leerlingen leren overleggen en daarbinnen problemen op te lossen



**Benodigheden** De geknutselde ridders. Een tafel. Optioneel: voorwerpen uit de klas bijvoorbeeld; planten, een stoel een lap stof, een doos etc. om een decor van te maken,  
**Doel:** Nabespreken van de voorstelling en hun eigen ridder in een toneelstuk te laten spelen.

## Zelf een voorstelling maken in stappen:

### Stap 1. De hoofdpersonen

Pak de zelfgemaakte ridders. Laat de kinderen elkaar vertellen wat voor ridder ze hebben gemaakt en wat het speciale talent van de ridder is.

### Stap 2. Verdeel de klas in groepjes (bij voorkeur van drie)

Laat de kinderen in groepjes brainstormen over een kort toneel stukje (max vijf minuten).

Vraag ze over de volgende elementen na te denken:

- Zijn de ridders in je voorstelling vrienden of vijanden?
- Welk probleem moeten de ridders oplossen? (bijvoorbeeld een prinses bevrijden, een draak verslaan, zijn ze verdwaald en moeten ze de weg terugvinden, etc.)
- Hoe kunnen de ridders hun speciale talent inzetten om het probleem op te lossen?
- Bedenk goed hoe je toneelstukje afloopt, verzin een einde (anders is er de kans dat de kinderen maar blijven spelen en een toneelstukje een hele voorstelling van een uur wordt).
- Let op je stem volume! Praat niet te zachtjes want anders verstaat het publiek je straks niet.

### Stap 3. Repeteren

De kinderen krijgen bijvoorbeeld een kwartier tot een half uur de tijd om te repeteren.

Stimuleer ze om samen te werken en help ze wanneer ze even hulp nodig hebben om verder te fantaseren of het moeilijk vinden om binnen een eigen idee ruimte te geven aan input van een ander.

### Stap 4. Extra: Decor

Ze kunnen tijdens het repeteren nadenken over een decor of een geschikte locatie om de voorstelling te spelen. In de eenvoudigste versie kunnen ze met de poppen spelen op een grote tafel waar de kinderen achter staan en het publiek voor zit. Maar dit kunnen ze uitwerken met een decor voor hun voorstelling. Zo kunnen ze voorwerpen uit de klas neerzetten als decor (bijvoorbeeld een paar planten als bos, een groene trui als weiland, of een stoel of grote doos met een deur erin geknipt als kasteel etc.)

#### Reflecterend Vermogen, presenteren:

De leerlingen leren beelden, taal, muziek, spel en beweging te gebruiken om er gevoelens en ervaringen mee uit te drukken en om er mee te communiceren.

### Stap 5. Voorstelling. Alle groepjes spelen voor elkaar hun zelfbedachte toneelstukjes.

**Let op** dat het publiek zich nu net zo gedraagt als tijdens de voorstelling *Held Op Sokken* zodat er naar alle toneelstukjes met aandacht wordt gekeken.



## Ruimte geven aan het creatieve proces

Wanneer de leerlingen uit jouw klas hun eigen ridder en eventueel toneelstuk gaan maken, start er een creatief proces. Het is natuurlijk fijn wanneer de ridders die gemaakt worden niet allemaal identiek zijn, maar echt door het kind zelf worden vormgegeven. We geven hieronder een aantal tips die je kunnen helpen bij het begeleiden van het creatieve proces.

### Tips

Introduceer de opdracht 'maak je eigen ridder van afval en speel daarmee een voorstelling'. Waarschijnlijk zijn ze door de voorstelling geïnspireerd om zelf aan de slag te gaan. Afval- en knutselmateriaal kun je naar eigen inzicht inzetten. Misschien mogen de kinderen wel zelf kiezen.

- In het boek komt naar voren dat er veel verschillende ridders zijn. Niet iedere ridder is een dappere held die kan vechten. Sommige ridders hebben een ander talent, zoals goed kunnen koken. Jullie kunnen als klas dus heel veel verschillende ridders maken met verschillende talenten.
- Ter introductie en ter inspiratie kun je de ridder van Myriam gebruiken.
- Vragen over de ridder: Is hij groot of juist klein? Welke kleren vindt hij lekker zitten? Wat voor een kleur haar heeft hij? Welke humeur heeft hij (een vrolijke of juist kwade ridder)? Wat heeft hij bij zich (een zwaard of juist iets anders zoals een lepel of een stift)

Uitbreiding van de opdracht : Maak een voorstelling met je ridder.

- Vragen zijn dan: wat voor ridder heb je gemaakt. In welke moeilijke situatie komt hij terecht? Is hij bijvoorbeeld verdwaald in een groot bos? Hoe voelt de ridder zich? Kan je dat zien aan zijn gezicht of houding? En hoe lossen de ridders het probleem op? Maken ze bij deze oplossing gebruik van hun eigen talent? Kan jouw ridder bijvoorbeeld zo goed ruiken dat hij de weg naar huis ruikt?
- Hoe ziet het decor van je voorstelling eruit? Kun je de omgeving waarin je ridderverhaal zich afspeelt (bijvoorbeeld in het bos) ook verbeelden met materialen en spullen die in de klas staan? (bijvoorbeeld de planten uit de vensterbank of juist allemaal bekers met potloden als bomen).

Eventueel kun je ze helpen door te vragen naar de spel elementen: wie, wat, waar, wanneer.

- ✓ Wie doet iets? (Welke rollen zijn er?)
- ✓ Wat doen de personages (de verschillende ridders)? (Hoe beweegt hij/zij?)
- ✓ Waar speelt het zich af? (Hoe zien jullie eruit?)
- ✓ Wanneer gebeurt het? Op welk moment van de dag?

**Veel plezier!**

## Nawoord

Wij hopen dat jullie samen veel plezier hebben gehad van deze lesmaterialen en de voorstelling. Wij stellen het zeer op prijs om te horen wat jullie ervan vinden.

Heb je één of meerdere onderdelen van ons lesmateriaal behandeld, dan waarderen wij de feedback. U kun deze sturen naar [info@schippersenvangucht.com](mailto:info@schippersenvangucht.com).

Hartelijk dank alvast!



## Bijlage 1 Brief van Roderick

Beste kinderen,

Ik ben ridder Roderik, ik ben een held op sokken.  
Ik durf geen draken te verslaan. Ik heb het geprobeerd.  
Het enge beest begon meteen te briesen en te bokken.  
De vlammen sloegen uit zijn bek. Toen ben ik hem gepeerd.  
Nu maak ik thuis het eten klaar. Ik bak de beste friet,  
maar dapper als een deugdelijke ridder ben ik niet.

Ik ben ridder Roderik, ik ben een held op sokken.  
De jonkvrouw van de overkant komt eten. Friet met draak.  
Ik heb alvast mijn allermooiste sokken aangetrokken,  
zodat ik straks als kok een goede indruk op haar maak.  
Ze is ontzettend knap, maar ach, ik heb geen schijn van kans.  
Ze zal Jeroen wel kiezen, of Martijn, of Henk of Hans.

Ik ben ridder Roderik, ik ben een held op sokken.  
Ik durf geen draken te verslaan, ze zijn me veel te sterk.  
De meeste ridders hier in het kasteel zijn dol op knokken.  
Ik niet, ik maak het eten klaar en doe het vuile werk.  
De jonkvrouw komt vanavond langs en ik versla geen draken.  
Hoe kan ik –bangig als ik ben – toch indruk op haar maken?

Met ridderlijke groet,

Roderik van Hulst tot Aerdenhout

(Held op sokken)